

Kultur och bildning
Jimmy Eriksson
jimmy.eriksson@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/157/2026
2026-06-05

Utredning avseende basanslag till Stiftelsen Jamtli

Ärendebeskrivning

Regionala utvecklingsnämnden beslutade 16 december 2025, § 181, att uppdra åt regiondirektören att utreda om basanslaget till Stiftelsen Jamtli är för litet i förhållande till uppdraget, och i så fall återkomma med en beskrivning av hur stor finansiering som Jamtli behöver för att finansiera basuppdraget. Östersunds kommun fattade motsvarande beslut. Uppdraget ska redovisas till regionala utvecklingsnämnden senast 9 juni 2026.

Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun är, tillsammans med Heimbygda och Jämtlands konstförening, stiftare av Jamtli. I stiftelseurkunden från 1974 stipuleras ändamålet med stiftelsen som bland annat handlar om att förvalta samlingar, byggnader och markområden och hålla dem tillgängliga för allmänheten, samt att verksamheten bekostas av stiftarna enligt dem emellan överenskomna villkor. Under 2025 genomfördes ett arbete att se över den gemensamma överenskommelsen mellan stiftarna som bland annat anger anslagsfördelningen mellan regionen och kommunen. Regionfullmäktige beslutade om detta samarbetsavtal den 22 oktober 2025, § 104. De gemensamma kostnader för driften av stiftelsens verksamhet som ersätts av huvudmännen beslutades att fortsättningsvis fördelas med 65 % på regionen och 35 % på kommunen. Samarbetsavtalet ska ses över varje ny mandatperiod.

Stiftelsen har under flera år aviserat att de offentliga anslagen är för låga i förhållande till basuppdraget vilket primärt bygger på de underhållsbehov samt förvaltning av de kulturhistoriska husen som inte håller jämna steg med den tekniska livslängden på fastigheterna. Den 16 maj 2023 beslutade regionala utvecklingsnämnden, § 71, att utreda stiftarnas ansvar utifrån stadgar och urkund, vad som ingår i basuppdraget och finansieringen över tid. Utredningen, som genomfördes av Sergei Muchin och presenterades för regionala utvecklingsnämnden 11 maj 2024, § 74, konstaterade bland annat att de kulturhistoriska husen är att betrakta som en del av samlingen som stiftelsen enligt ändamålsparagrafen har att förvalta. Nämnden beslutade även att se över arbetet med en flerårig handlings- och finansieringsplan för att säkerställa att samlingarna inklusive kulturhistoriska hus har de resursmässiga förutsättningarna som krävs. De senaste tre åren har Region Jämtland Härjedalen och Östersunds kommun tillskjutit 2,1 miljoner kronor vardera i tillfälliga bidrag utifrån de särskilda omständigheter stiftelsen har gällande framför allt nymagasinering av samlingar samt underhåll av byggnader.

Utredningen huruvida basanslaget till Jamtli är för litet i förhållande till uppdraget har genomförts i nära samverkan med Östersunds kommun och med stiftelsen som försett regionen och kommunen med nödvändiga underlag. Förvaltningen konstaterar att nuvarande nivå på anslag inte motsvarar den kostnadsutveckling stiftelsen har när det gäller samlingsförvaltningen inklusive underhåll och förvaltning av fastighetsbestånd. År 2025 visar basverksamheten ett underskott om cirka -5,6 miljoner kronor utan extra stöd. Det tillfälliga anslaget på totalt 4,2 miljoner kronor förbättrar resultatet men är endast ettåriga tillskott och löser inte den långsiktiga finansieringen.

Enligt gällande samarbetsavtal mellan stiftarna står kommunen idag för 35 % och regionen för 65 % av det totala anslaget till Jamtlis basuppdrag. Utöver anslaget till basuppdraget erhåller Jamtli särskilda bidrag om totalt 3 847 926 kronor enligt gällande överenskommelse (RUN/39/2025). Dessa avser riktade insatser som tillkommit genom åren och som fördelas lika mellan kommun och region (50/50), med undantag för pedagogiska skolbesök som regionen finansierar till 100 %. Sammantaget uppgår anslag och tillfälliga bidrag till 38 788 821 kronor, där kommunen i praktiken står för 38 % och regionen för 62 %. Utredningens analys tillsammans med underhållsplaner av byggnader visar att det skulle krävas en förstärkning av Jamtlis basanslag med 7,5 miljoner kronor per år för att de ska kunna förvalta samt underhålla de fastigheter som omfattas av basuppdraget. I detta belopp ingår de 4,2 miljoner kronor som erhöles i tillfälliga bidrag under 2025 vilket innebär ett ytterligare behov om 3,3 miljoner kronor jämfört med 2025 års nivåer.

I samråd mellan Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen har diskuterats möjliga alternativ att möta detta som i huvudsak handlar om att förändra anslagsfördelningen mellan kommunen och regionen för att ge möjlighet för kommunen att ta ett större kostnadsansvar för Jamtli. Ett annat alternativ som diskuterats är att permanenta de tillfälliga medlen om 2,1 miljoner kronor vardera från kommun och region.

Det konstateras dessutom att beslut om anslag kommer väldigt sent på året vilket innebär att stiftelsen har svårt att göra kostnadseffektiva underhållsplaner då en stor del av fastighetsunderhållet kräver extern specialistkunskap.

Regiondirektörens förslag

Regionala utvecklingsnämnden godkänner utredning.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Anna Söderbäck
Område kultur och bildning

Utdrag till

Östersunds kommun
Stiftelsen Jamtli